

Εγχειρίδιο για την ενσωμάτωση της μάθησης με βάση την εργασία στην εκπαίδευση στον τομέα του τουρισμού

Call: ERASMUS-EDU-2022-CB-VET

(Ανάπτυξη ικανοτήτων στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK))

Αποποίηση ευθύνης:

Το έργο αυτό χρηματοδοτείται με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι πληροφορίες και οι απόψεις που περιέχονται στο παρόν έγγραφο είναι αυτές του συγγραφέα (των συγγραφέων) και δεν αντανακλούν απαραίτητα την επίσημη άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ούτε τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ούτε οποιοδήποτε πρόσωπο που ενεργεί εξ ονόματός τους μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνο για τη χρήση που μπορεί να γίνει των πληροφοριών που περιέχονται στο παρόν έγγραφο.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

1.	Εισαγωγή	4
1.1	Σκοπός του Εγχειριδίου	5
1.2	Επισκόπηση της μάθησης με βάση την εργασία (WBL) στον τουρισμό.....	6
1.3	Σημασία της διεθνούς κινητικότητας και των ευκαιριών κατάρτισης	7
2.	Προσωπικό	9
2.1	Ολοκληρωμένες διεθνείς κινητικότητες.....	9
2.2	Υλοποίηση δραστηριοτήτων μάθησης με βάση την εργασία.	10
2.3	Παρακολούθηση και αξιολόγηση	11
3.	Learners.....	14
3.1	Κατανόηση της μάθησης με βάση την εργασία	14
3.2	Εύρεση διεθνών ευκαιριών κατάρτισης	15
3.2.1	Πόροι για την εύρεση προγραμμάτων πρακτικής άσκησης και κατάρτισης στο εξωτερικό	15
3.2.1.1	Ευκαιρίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση.....	16
3.2.1.2	Διεθνείς ευκαιρίες:.....	17
3.2.1.3	Συμβουλές για την πρόσβαση και την αξιοποίηση διεθνών ευκαιριών κατάρτισης.....	19
3.2.1.4	Συμβουλές δικτύωσης για τη σύνδεση με διεθνείς εταιρείες	19
3.3	Βιώνοντας το WBL	21
3.4	Μαρτυρίες από συμμετέχοντες που έχουν παρακολουθήσει το πρόγραμμα WBL	21
3.5	Μελέτες περιπτώσεων που παρουσιάζουν επιτυχημένες εφαρμογές WBL	23

3.5.1 Μελέτη περίπτωσης 1 – Παρακολούθηση εργασίας στη Νάπολη, Ιταλία.....	25
3.5.2 Μελέτη περίπτωσης 2 – Παρακολούθηση εργασίας στη Λάρισα, Ελλάδα.....	26
4. δεξιοτήτων	27
4.1 Τρέχουσες δεξιότητες για τον τουρισμό.....	27
4.1.1 Επισκόπηση των τάσεων στον τουρισμό και των απαιτήσεων του τομέα	28
4.2 Ανάπτυξη δεξιοτήτων για το μέλλον	29
4.2.1 Προβλέποντας τις μελλοντικές δεξιότητες που θα απαιτηθούν στον τουριστικό κλάδο	29
4.2.2 Συστάσεις για συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη και αναβάθμιση δεξιοτήτων	30
4.3 Χαρτογράφηση και αξιολόγηση δεξιοτήτων	31
4.3.1 Εργαλεία για την αξιολόγηση των ελλείψεων δεξιοτήτων.....	31
4.3.2 Στρατηγικές για την ευθυγράμμιση των εκπαιδευτικών προσφορών με τις ανάγκες της βιομηχανίας	32
Συμπέρασμα	34
Παραρτήματα	35
Παράρτημα Α: Πρόσθετοι πόροι.....	35
Παράρτημα Β: Πρότυπα και εργαλεία για το προσωπικό και τους μαθητές.....	1
Παράρτημα Γ: Γλωσσάριο όρων.....	4

1. Εισαγωγή

Το Dual Tourism είναι ένα έργο που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Erasmus+ (ERASMUS-EDU-2022-CB-VET). Στόχος του είναι η προώθηση της καινοτομίας και των ικανοτήτων στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK) μέσω της δημιουργίας και της ανάπτυξης διπλών συστημάτων εκπαίδευσης στον τουριστικό κλάδο, ιδίως στη Λατινική Αμερική.

Το έργο υλοποιείται από μια κοινοπραξία που αποτελείται από την Επαρχία του Σαλέρνο και την Cosvitec από την Ιταλία, το Ινστιτούτο Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας (IED) από την Ελλάδα, την Alcaldía Distrital de Cartagena de Indias από την Κολομβία, το Ecommerce Institute από την Αργεντινή και την Municipalidad de Armstrong από την Αργεντινή.

Το έργο στοχεύει σε τρεις βασικές προκλήσεις του τουριστικού κλάδου: τον ψηφιακό μετασχηματισμό, τη βιωσιμότητα και την κοινωνική ένταξη. Ενθαρρύνει τη χρήση της εικονικής πραγματικότητας, της επαυξημένης πραγματικότητας και της ψηφιακής αφήγησης, καθώς και τον υπεύθυνο τουρισμό και τις πράσινες πρακτικές. Υποστηρίζει επίσης τον προσβάσιμο τουρισμό και ενθαρρύνει τη συμμετοχή των μειονεκτούντων πληθυσμών.

Οι κύριες ομάδες-στόχοι του έργου είναι νέοι επαγγελματίες και τουριστικοί πράκτορες, οι οποίοι θα λάβουν ενδεδειγμένη εκπαίδευση για να βελτιώσουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τα ταλέντα τους στον τομέα του βιώσιμου και χωρίς αποκλεισμούς τουρισμού. Απευθύνεται επίσης σε φορείς του τουριστικού τομέα, όπως ταξιδιωτικά γραφεία, ινστιτούτα, οργανισμούς, ξενοδοχειακές ενώσεις και επιχειρήσεις διαδικτυακών κρατήσεων, προσφέροντάς τους σημαντικές πληροφορίες και ευκαιρίες κατάρτισης. Επιπλέον, το έργο εμπλέκει εκπροσώπους της επαγγελματικής

εκπαίδευσης, παρέχοντας ευκαιρίες προηγμένης μάθησης σε διεθνείς φορείς και οργανισμούς που σχετίζονται με την ΕΕΚ.

Ως σημαντικό αποτέλεσμα του προγράμματος Dual Tourism, το παρόν εγχειρίδιο αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του Work Package 4 (WP4) με σκοπό να συγκεντρώσει όλες τις σχετικές δραστηριότητες και να προσφέρει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την ενσωμάτωση των ευρημάτων τους στις πρακτικές εκπαίδευσης και κατάρτισης στον τομέα του τουρισμού.

Αυτό το εγχειρίδιο παρέχει έναν πρακτικό οδικό χάρτη για την ενσωμάτωση της μάθησης με βάση την εργασία (WBL) στην εκπαίδευση στον τομέα του τουρισμού. Προσφέρει ιδέες, μεθοδολογίες και εργαλεία για να βοηθήσει το προσωπικό, τους μαθητές και τους οργανισμούς να βελτιώσουν τις πρακτικές κατάρτισης, να ενθαρρύνουν τις διεθνείς εμπειρίες και να αναπτύξουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για μια πράσινη, ψηφιακή και χωρίς αποκλεισμούς τουριστική βιομηχανία. Στόχος του είναι να ενισχύσει τις ικανότητες, να προωθήσει τη συνεργασία και να προετοιμάσει τους μαθητές για τις δυσκολίες της παγκόσμιας τουριστικής βιομηχανίας, συνδυάζοντας τη θεωρία με την πρακτική του πραγματικού κόσμου.

1.1 Σκοπός του Εγχειριδίου

Το Εγχειρίδιο για την ενσωμάτωση της μάθησης με βάση την εργασία στην εκπαίδευση στον τομέα του τουρισμού δημιουργήθηκε με σκοπό να αποτελέσει μια ολοκληρωμένη πηγή πληροφοριών για εκπαιδευτικά ιδρύματα, εκπαιδευτές και εταιρείες που επιθυμούν να εμβαθύνουν τη σύνδεση μεταξύ της εκπαίδευσης στον τομέα του τουρισμού και της αγοράς εργασίας. Κύριος στόχος του είναι να βοηθήσει τους ενδιαφερόμενους

φορείς να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν μαθησιακές διαδρομές που συνδυάζουν τη θεωρητική γνώση με την πρακτική εμπειρία.

Αυτός ο οδηγός δεν αποτελεί ένα σύνολο αυστηρών κανόνων, αλλά ένα ευέλικτο και προσαρμόσιμο εργαλείο. Προσφέρει συμβουλές για τον τρόπο οργάνωσης και διοργάνωσης δραστηριοτήτων μάθησης με βάση την εργασία (WBL), τη δημιουργία σχέσεων με φορείς του κλάδου και την υποστήριξη των μαθητών που συμμετέχουν σε πρακτικές ευκαιρίες κατάρτισης.

1.2 Επισκόπηση της μάθησης με βάση την εργασία (WBL) στον τουρισμό

Η μάθηση με βάση την εργασία (WBL) είναι μια εκπαιδευτική στρατηγική στην οποία οι μαθητές αποκτούν πληροφορίες και δεξιότητες μέσω δομημένων εμπειριών σε πραγματικούς χώρους εργασίας. Συμπληρώνει τη μάθηση στην τάξη, βυθίζοντας τους μαθητές στις καθημερινές επαγγελματικές δραστηριότητες, επιτρέποντάς τους να εφαρμόσουν θεωρητικές έννοιες, να λύσουν πραγματικά προβλήματα και να συνδεθούν με ειδικούς του κλάδου.

Στον τομέα του τουρισμού, το WBL είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τους εξής λόγους:

- Αυτό αντικατοπτρίζει τη δυναμική και πελατοκεντρική φύση του κλάδου.
- Παρέχει στους μαθητές πρακτική εμπειρία στην παροχή υπηρεσιών, τη φιλοξενία, τις ταξιδιωτικές δραστηριότητες, την πολιτιστική κληρονομιά και άλλους σημαντικούς τομείς.

- Βοηθά στην ανάπτυξη κρίσιμων μεταβιβάσιμων δεξιοτήτων, όπως επικοινωνία, ομαδική εργασία, προσαρμοστικότητα και επίλυση προβλημάτων.

Αυξάνει την απασχολησιμότητα, επιτρέποντας στους μαθητές να δημιουργήσουν επαγγελματικά δίκτυα πριν ενταχθούν στην αγορά εργασίας.

Η WBL μπορεί να λάβει πολλές μορφές, όπως πρακτική άσκηση, μαθητεία, επιμόρφωση, παρακολούθηση εργασίας, συνεργασίες με βάση έργα και διπλά εκπαιδευτικά συστήματα που συνδυάζουν τη μάθηση στην τάξη και στον χώρο εργασίας. Όταν οργανώνεται και υποστηρίζεται σωστά, η WBL λειτουργεί ως γέφυρα μεταξύ της εκπαίδευσης και της απασχόλησης, καθιστώντας την εκπαίδευση στον τομέα του τουρισμού πιο ελκυστική, πρακτική και σχετική.

1.3 Σημασία της διεθνούς κινητικότητας και των ευκαιριών κατάρτισης

Η διεθνής κινητικότητα είναι ζωτικής σημασίας για τη δημιουργία ενός τουριστικού εργατικού δυναμικού που είναι προετοιμασμένο για το μέλλον. Σε έναν κλάδο που επηρεάζεται από παγκόσμιες τάσεις, πολλαπλές κουλτούρες και πολυεθνικούς πελάτες, η ικανότητα κατανόησης και προσαρμογής σε διαφορετικές καταστάσεις είναι ζωτικής σημασίας.

Η παροχή ευκαιριών σε μαθητές και εργαζόμενους να σπουδάσουν, να εκπαιδευτούν ή να εργαστούν στο εξωτερικό έχει πολλά οφέλη:

- Πολιτισμική ευαισθητοποίηση και διαπολιτισμική ικανότητα: Η έκθεση σε διαφορετικές κουλτούρες βελτιώνει τις επικοινωνιακές δεξιότητες και την ενσυναίσθηση.

- Ευρύτερες επαγγελματικές προοπτικές: Η κατανόηση του τρόπου λειτουργίας του τουρισμού σε διάφορες χώρες επιτρέπει στους μαθητές να συγκρίνουν μοντέλα και να εφαρμόζουν καινοτόμες τεχνικές.
- Γλωσσική ανάπτυξη: Η πρακτική στην πραγματική ζωή βελτιώνει τις γλωσσικές δεξιότητες πέρα από ό,τι μπορεί να μάθει κανείς στην τάξη.
- Networking and partnerships: International experiences allow you to make cross-border professional relationships that can help you collaborate and advance in your career

Για το προσωπικό, η διεθνής κινητικότητα συμβάλλει στον εκσυγχρονισμό των διδακτικών μεθόδων, φέρνοντας νέες ιδέες στα ιδρύματα από τα οποία προέρχονται. Για τους μαθητές, ενισχύει την αυτοπεποίθηση, την ανεξαρτησία και την παγκόσμια απασχολησιμότητα. Η διευκόλυνση αυτών των εμπειριών αποδεικνύει τη δέσμευση για υψηλής ποιότητας, χωρίς αποκλεισμούς και με παγκόσμια προοπτική εκπαίδευση στον τομέα του τουρισμού.

- **Το ξέρατε;**

Οι διεθνείς μετακινήσεις, όπως η παρακολούθηση της εργασίας στον τομέα του τουρισμού, συμβάλλουν στην ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων, βελτιώνουν τις επαγγελματικές προοπτικές, διευρύνουν τα δίκτυα και ενισχύουν την οργανωσιακή μάθηση. Τα ευρήματα αυτά υποστηρίζονται από την έρευνα Erasmus Impact Study, η οποία διεξήχθη σε 75.000 φοιτητές και 5.000 μέλη προσωπικού, υπογραμμίζοντας τις θετικές επιπτώσεις της διεθνούς κινητικότητας στις δεξιότητες, την απασχολησιμότητα και την επαγγελματική ανάπτυξη.

2. Προσωπικό

Αυτή η ενότητα προσφέρει συστάσεις στο εκπαιδευτικό προσωπικό σχετικά με τον τρόπο ενσωμάτωσης της διεθνούς κινητικότητας και της μάθησης με βάση την εργασία (WBL) στις τακτικές διδακτικές δραστηριότητές τους. Στόχος της είναι να παρέχει στο προσωπικό τις πληροφορίες, τις τεχνικές και τα εργαλεία που απαιτούνται για την παροχή σχετικής μαθησιακής εμπειρίας στους μαθητευόμενους, αναπτύσσοντας παράλληλα συνεργασίες με φορείς του κλάδου.

2.1 Ολοκληρωμένες διεθνείς κινητικότητες

- **Βέλτιστες πρακτικές για την υιοθέτηση της διεθνούς κινητικότητας:** Το προσωπικό μπορεί να οργανώσει επισκέψεις μελέτης, πρακτική άσκηση στο εξωτερικό ή βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές, ώστε να εκθέσει τους μαθητευόμενους σε μια ποικιλία πολιτιστικών και επαγγελματικών καταστάσεων.
- **Στρατηγικές για τη διευκόλυνση των ανταλλαγών φοιτητών και των συνεργασιών:** Δημιουργία σαφών διαύλων επικοινωνίας με τις εταιρείες υποδοχής, παροχή νομικής και υλικοτεχνικής βοήθειας και ανάπτυξη προγραμμάτων καθοδήγησης ή διδασκαλίας για την υποστήριξη των μαθητευομένων πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τις εμπειρίες κινητικότητας. Η πρωτοβουλία Dual Tourism παρείχε ευκαιρίες σε επαγγελματίες του τουρισμού από τη στοχευόμενη δημογραφική ομάδα να συμμετάσχουν ενεργά σε δραστηριότητες Work-Based Learning (WBL) σε παγκόσμιο επίπεδο. Για παράδειγμα, συμμετείχαν σε προγράμματα παρακολούθησης της εργασίας στην Ιταλία και την Ελλάδα, παρατηρώντας και μαθαίνοντας από πρώτο χέρι από τουριστικούς οργανισμούς που

χρησιμοποιούν βέλτιστες πρακτικές σε αυτούς τους τομείς. Η συνεργασία με τις κοινότητες και τις τουριστικές επιχειρήσεις βελτίωσε την ικανότητά τους να δημιουργούν, να σχεδιάζουν και να αξιολογούν εκδηλώσεις WBL, διασφαλίζοντας ότι οι ευκαιρίες μάθησης ήταν πολύτιμες, σχετικές και σύμφωνες με τις απαιτήσεις του κλάδου.

2.2 Υλοποίηση δραστηριοτήτων μάθησης με βάση την εργασία.

- **Πλαίσιο για τον σχεδιασμό δραστηριοτήτων WBL:** Δημιουργήστε δομημένα προγράμματα μάθησης που συνδέουν τις εργασίες στο χώρο εργασίας με τους εκπαιδευτικούς στόχους, διασφαλίζοντας ότι οι μαθητευόμενοι αποκτούν τόσο πρακτικές όσο και θεωρητικές γνώσεις.

Συμβουλές για τον σχεδιασμό δομημένων προγραμμάτων μάθησης

- Καθορίστε σαφή μαθησιακά αποτελέσματα για κάθε εργασία.
- Ευθυγραμμίστε τις δραστηριότητες στον χώρο εργασίας με τα εκπαιδευτικά πρότυπα.
- Ενσωματώστε συνεδρίες αναστοχασμού για την ενίσχυση των θεωρητικών γνώσεων.
- Αξιολογείτε τακτικά και προσαρμόζετε τα σχέδια με βάση την πρόοδο των εκπαιδευομένων.

- **Παραδείγματα επιτυχημένης ενσωμάτωσης στα προγράμματα σπουδών:**

Παραδείγματα επιτυχημένης ενσωμάτωσης στα προγράμματα σπουδών περιλαμβάνουν την ενσωμάτωση έργων, μελετών περιπτώσεων και πρακτικών εργασιών στις τάξεις, καθώς και τη στενή συνεργασία με εταίρους του κλάδου για την παροχή σεναρίων από τον πραγματικό κόσμο.

Επιπλέον, εμπειρογνώμονες στον τομέα του τουρισμού συμμετείχαν σε [MOOC](#) που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του έργου και παρείχαν προπαρασκευαστική κατάρτιση σε πρακτικές βιώσιμου τουρισμού, χρήση ψηφιακών εργαλείων και πρωτοβουλίες τουρισμού χωρίς αποκλεισμούς. Αυτός ο συνδυασμός ηλεκτρονικής μάθησης και πρακτικής εμπειρίας τους επέτρεψε να εκτελέσουν με επιτυχία δραστηριότητες WBL και να βοηθήσουν τους μαθητές να ενταχθούν σε πραγματικά τουριστικά περιβάλλοντα.

Επιπλέον, στις 8 Αυγούστου 2025, πραγματοποιήθηκε μια εκδήλωση AR τουρισμού στη Νάπολη, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων AR τουρισμού. Η εκδήλωση αυτή περιλάμβανε συμμετέχοντες σε προγράμματα παρακολούθησης της εργασίας, γεγονός που αύξησε τη συμμετοχή τους, παρέχοντάς τους επιπλέον πρακτική εμπειρία στον τομέα των καινοτόμων τουριστικών πρακτικών.

2.3 Παρακολούθηση και αξιολόγηση

- **Εργαλεία για την αξιολόγηση της επίδρασης της WBL στα εκπαιδευτικά αποτελέσματα:**

Χρησιμοποιήστε έρευνες, αξιολογήσεις απόδοσης και ημερολόγια αναστοχασμού για να αξιολογήσετε την ανάπτυξη των δεξιοτήτων, την αφοσίωση και την ικανοποίηση των μαθητευόμενων.

Εργαλεία για την αξιολόγηση της επίδρασης της WBL στα εκπαιδευτικά αποτελέσματα

- [Google Forms](#) - Δωρεάν και εύχρηστη πλατφόρμα για τη συλλογή σχολίων από μαθητευόμενους.
- [Microsoft Forms](#) - Απλό εργαλείο ενσωματωμένο στο Microsoft 365 για έρευνες και κουίζ.
- [Typeform](#) - Ελκυστική πλατφόρμα ερευνών με προσαρμόσιμα έντυπα και αναλυτικά στοιχεία.
- [Qualtrics](#) - Προηγμένη λύση έρευνας για λεπτομερείς αξιολογήσεις και αναφορές.

Αξιολογήσεις απόδοσης / Παρακολούθηση δεξιοτήτων

- **Διαδραστικά κουίζ:** [Kahoot!](#) / [Quizizz](#) - Χρήση πλατφορμών για την αξιολόγηση των γνώσεων και της διατήρησης.
- **Αντανακλαστικά εργαλεία**
 - [Padlet](#) - Συνεργατικός οπτικός πίνακας για την ανασκόπηση εμπειριών ατομικά ή σε ομάδες.
 - [Miro](#) - Ηλεκτρονικός πίνακας για δομημένες σκέψεις, χαρτογράφηση ιδεών ή ομαδικό brainstorming.
 - **Αντανακλάσεις βίντεο/ήχου** - Καταγράψτε τις σκέψεις σας χρησιμοποιώντας δωρεάν εργαλεία όπως [Loom](#), [Vocaroo](#), [Ttsmaker](#).

- **Μέθοδοι εισαγωγής για συνεχή βελτίωση:**

Συγκεντρώστε πληροφορίες από μαθητευόμενους, εκπαιδευτές και οργανισμούς υποδοχής για να βοηθήσετε στην τροποποίηση των προγραμμάτων WBL και να διασφαλίσετε τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας.

Γιατί είναι σημαντικό να συλλέγουμε σχόλια;

Η συλλογή πληροφοριών από μαθητευόμενους, εκπαιδευτές και οργανισμούς υποδοχής είναι ζωτικής σημασίας για τη βελτίωση των προγραμμάτων μάθησης με βάση την εργασία (WBL). Συμβάλλει στον εντοπισμό πλεονεκτημάτων και αδυναμιών, στην προσαρμογή των δραστηριοτήτων στις ανάγκες των μαθητών, στην ευθυγράμμιση με τις απαιτήσεις του κλάδου και στη διασφάλιση της συνεχούς βελτίωσης της ποιότητας.

3. Learners

3.1 Κατανόηση της μάθησης με βάση την εργασία

Η μάθηση με βάση την εργασία (WBL) είναι μια εκπαιδευτική τεχνική που συνδυάζει την τυπική εκπαίδευση με την πρακτική εξάσκηση σε πραγματικές οργανώσεις. Στην εκπαίδευση στον τομέα του τουρισμού, η WBL επιτρέπει στους μαθητές να εφαρμόσουν τις θεωρητικές γνώσεις σε διάφορα πρακτικά πλαίσια, όπως ξενοδοχεία, ταξιδιωτικά γραφεία, μουσεία, πολιτιστικές εκδηλώσεις και έργα βιώσιμου τουρισμού. Αυτή η στρατηγική γεφυρώνει το χάσμα μεταξύ της διδασκαλίας στην τάξη και της βιομηχανικής εμπειρίας, εξασφαλίζοντας ότι οι μαθητές αποκτούν δεξιότητες που είναι άμεσα εφαρμόσιμες και μεταβιβάσιμες στη μελλοντική τους απασχόληση.

Ο πρακτικός χαρακτήρας της WBL προσφέρει διάφορα πλεονεκτήματα. Οι μαθητές επικεντρώνονται σε καθήκοντα που σχετίζονται με τη λειτουργία, τη διαχείριση και την εξυπηρέτηση πελατών, βελτιώνοντας κρίσιμες επαγγελματικές και διατομεακές δεξιότητες, όπως η επίλυση προβλημάτων, η προσαρμοστικότητα, η αποτελεσματική επικοινωνία, η ομαδική εργασία και η εξυπηρέτηση πελατών. Με τη συμμετοχή τους σε αυθεντικές εργασιακές εμπειρίες, οι μαθητές αποκτούν αυτοπεποίθηση στις ικανότητές τους, βελτιώνουν την επίγνωσή τους σχετικά με τα πρότυπα της εταιρείας και αυξάνουν την απασχολησιμότητα.

Το WBL προάγει επίσης την κριτική σκέψη, την καινοτομία και τη λήψη αποφάσεων, εκθέτοντας τους μαθητές σε πραγματικές καταστάσεις που απαιτούν δημιουργική εφαρμογή των ακαδημαϊκών γνώσεων. Αυτή η μέθοδος εμπάθυνας διδάσκει επίσης στους μαθητές την αλληλεξάρτηση πολλών θέσεων στην τουριστική βιομηχανία, παρέχοντας μια ολοκληρωμένη κατανόηση των λειτουργιών, των βιώσιμων πρακτικών και της συμμετοχής των καταναλωτών. Τέλος, το WBL επιτρέπει στους μαθητές να γίνουν προληπτικοί,

εξειδικευμένοι και ευέλικτοι επαγγελματίες, ικανοί να συμβάλουν ουσιαστικά στην μεταβαλλόμενη τουριστική βιομηχανία.

3.2 Εύρεση διεθνών ευκαιριών κατάρτισης

3.2.1 Πόροι για την εύρεση προγραμμάτων πρακτικής άσκησης και κατάρτισης στο εξωτερικό

Οι διεθνείς επιλογές κατάρτισης επιτρέπουν στους επαγγελματίες του τουρισμού να αναβαθμίσουν τις δεξιότητές τους, να μοιραστούν την εμπειρογνωμοσύνη τους και να μάθουν τις βέλτιστες πρακτικές από διαφορετικές χώρες. Αυτές οι δυνατότητες προωθούν την επαγγελματική ανάπτυξη, την.

Στη σημερινή παγκόσμια τουριστική βιομηχανία, η συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας, την ποιότητα των υπηρεσιών και την προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες τάσεις της αγοράς. Τα διεθνή προγράμματα κατάρτισης επιτρέπουν στους επαγγελματίες του τουρισμού, συμπεριλαμβανομένων των ξεναγών, των ομιλητών και των διαχειριστών τουρισμού, να αποκτήσουν πρακτική εμπειρία, να διευρύνουν τις γνώσεις τους και να αναπτύξουν διαπολιτισμικές ικανότητες.

Αυτές οι ευκαιρίες μπορούν να λάβουν πολλές μορφές, όπως εκπαιδευτικές εκδρομές, παρακολούθηση εργασίας, εργαστήρια στο εξωτερικό, διαδικτυακά μαθήματα και συμμετοχή σε έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ ή σε διεθνείς ενώσεις. Η πρόσβαση σε τέτοιες δυνατότητες επιτρέπει στους επαγγελματίες να:

- Μάθετε για δημιουργικές τεχνικές, έννοιες βιώσιμου τουρισμού και ψηφιακές αλλαγές στον τουρισμό.

- Αποκτήστε μεταβιβάσιμες δεξιότητες, όπως επίλυση προβλημάτων, επικοινωνία, προσαρμογή και δικτύωση.
- Βελτίωση των ευκαιριών σταδιοδρομίας και διεύρυνση των επαγγελματικών δικτύων πέρα από τα σύνορα.

3.2.1.1 Ευκαιρίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Erasmus+ Staff Mobility – Προγράμματα κινητικότητας που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ για εκπαιδευτικούς, εκπαιδευτές και επαγγελματίες του τουρισμού, με σκοπό τη συμμετοχή τους σε προγράμματα κατάρτισης ή διδασκαλίας στο εξωτερικό.

<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/>

EPALE (Ηλεκτρονική πλατφόρμα για την εκπαίδευση ενηλίκων στην Ευρώπη) – Μοιράζεται πληροφορίες σχετικά με έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, πρωτοβουλίες για την εκπαίδευση ενηλίκων, διαδικτυακά σεμινάρια και εκδηλώσεις που αφορούν τους επαγγελματίες του τουρισμού.

<https://epale.ec.europa.eu/>

ΕΥ Καριέρα & Πρακτική άσκηση – Ευκαιρίες για επαγγελματικές ανταλλαγές, πρακτική άσκηση και εργαστήρια σε θεσμικά όργανα της ΕΕ, ορισμένα από τα οποία σχετίζονται με τον τουρισμό ή τον πολιτισμό.

https://epso.europa.eu/traineeships_en

Ευρωπαϊκή Ένωση Τουρισμού (ΕΤΟΑ) – Δικτύωση, διαδικτυακά σεμινάρια και προγράμματα επαγγελματικής ανταλλαγής για προσωπικό και ξεναγούς του τουρισμού.

<https://www.etoa.org/>

Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς / Εκδηλώσεις για την Ημέρα – Εκδηλώσεις που υποστηρίζονται από την ΕΕ και μπορούν να προσφέρουν εμπειρίες μάθησης και δικτύωσης σε εκπαιδευτικούς

και επαγγελματίες του τουρισμού.

<https://www.europeanheritagedays.com/>

3.2.1.2 Διεθνείς ευκαιρίες:

UNWTO Εκπαίδευση και ανάπτυξη – Επαγγελματικά μαθήματα, εργαστήρια και πιστοποιήσεις για προσωπικό του τουρισμού, λέκτορες και ξεναγούς σε όλο τον κόσμο.

<https://www.unwto.org/training>

Διεθνής Ομοσπονδία Ενώσεων Ξεναγών (FIT)

<https://www.fitourguide.com/>

- **Συμβουλές δικτύωσης για επαγγελματίες του τουρισμού:**
- **LinkedIn** – Γίνετε μέλος ομάδων που σχετίζονται με τον τουρισμό, συνδεθείτε με διεθνείς εταιρείες και πανεπιστήμια για να βρείτε ευκαιρίες κατάρτισης ή συνεργασίας.
- **Διεθνείς τουριστικές διασκέψεις** – Participate in events like World Travel Market (WTM) or ITB Berlin to meet professionals, learn trends, and explore collaborations.

WTM: <https://www.wtm.com/london/>

ITB Berlin: <https://www.itb.com/>

ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΠΑ

Ξεκινήστε με τις επίσημες πλατφόρμες της ΕΕ - τα προγράμματα Erasmus+, ΕΡΑΛΕ και EU Careers προσφέρουν δομημένα προγράμματα και χρηματοδοτική υποστήριξη.

Συνδυάστε τις διαδικτυακές και τις δια ζώσης ευκαιρίες - τα ΜΟΟC, τα διαδικτυακά σεμινάρια και οι εικονικές ανταλλαγές συμπληρώνουν τις επιτόπιες εμπειρίες.

Δικτυωθείτε ενεργά - Συνδεθείτε με διεθνείς τουριστικές εταιρείες, πανεπιστήμια και επαγγελματικούς συλλόγους για να ανακαλύψετε κρυφές ευκαιρίες.

Τεκμηριώστε τη μάθησή σας - Τηρείτε ημερολόγια αναστοχασμού, χάρτες δεξιοτήτων ή φακέλους επιτευγμάτων για να παρακολουθείτε την πρόοδό.

Αναζητήστε πιστοποιημένα προγράμματα - Δώστε προτεραιότητα σε προγράμματα που αναγνωρίζονται από επαγγελματικούς συλλόγους ή θεσμικά όργανα της ΕΕ, προκειμένου να μεγιστοποιήσετε τον.

- **Συνεργατικά έργα** - Συμμετέχετε σε διακρατικά προγράμματα (όπως το Dual Tourism) για να αποκτήσετε πρακτική εμπειρία, διεθνή προβολή και να ενισχύσετε τις προσωπικές και θεσμικές σας ικανότητες.

<https://www.Dual Tourism.eu>

3.2.1.3 Συμβουλές για την πρόσβαση και την αξιοποίηση διεθνών ευκαιριών κατάρτισης

Οι διεθνείς ευκαιρίες κατάρτισης, όπως οι πρακτικές ασκήσεις, η παρακολούθηση της εργασίας και τα προγράμματα κινητικότητας, εκθέτουν τους εργαζόμενους στον τομέα του τουρισμού σε παγκόσμιες τάσεις, δημιουργικές μεθόδους και ευκαιρίες δικτύωσης. Η πρόσβαση και η μεγιστοποίηση αυτών των ευκαιριών βελτιώνουν τις επαγγελματικές δεξιότητες, τη διαπολιτισμική ικανότητα και την επαγγελματική εξέλιξη. Ο παρακάτω πίνακας περιέχει πρακτικές συμβουλές, πλατφόρμες και πόρους για μαθητές και επαγγελματίες, ώστε να αξιοποιήσουν στο έπακρο τις ευκαιρίες κατάρτισης στο εξωτερικό.

3.2.1.4 Συμβουλές δικτύωσης για τη σύνδεση με διεθνείς εταιρείες

Η δημιουργία επαγγελματικών δικτύων πέρα από τα σύνορα είναι απαραίτητη για την επαγγελματική εξέλιξη. Οι παρακάτω συμβουλές και πόροι βοηθούν τους μαθητές και τους επαγγελματίες να συνδεθούν αποτελεσματικά με διεθνείς τουριστικές εταιρείες και οργανισμούς.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤ

Αξιοποιήστε τις επαγγελματικές πλατφόρμες:

Χρησιμοποιήστε πλατφόρμες όπως το LinkedIn (<https://www.linkedin.com>) για να εντοπίσετε και να συνδεθείτε με επαγγελματίες του τουρισμού, εταιρείες και αποφοίτους διεθνών προγραμμάτων.

Συμμετέχετε σε εικονικές και φυσικές εκδηλώσεις:

Συμμετέχετε σε διαδικτυακά σεμινάρια, διαδικτυακές διασκέψεις, εμπορικές εκθέσεις και εκδηλώσεις του Erasmus+ ή της ΕΕ για τον τουρισμό, προκειμένου να συναντήσετε συναδέλφους και πιθανούς συνεργάτες. Πλατφόρμες όπως η EPALÉ (<https://epale.ec.europa.eu/>) παρέχουν ενημερώσεις σχετικά με εκδηλώσεις της ΕΕ στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Συμμετοχή σε επαγγελματικές ενώσεις:

Γίνετε μέλος διεθνών τουριστικών ενώσεων, όπως η UNWTO (<https://www.unwto.org/>) ή η EuroCHRIE (<https://www.eurochrie.org/>), για να έχετε πρόσβαση σε ευκαιρίες δικτύωσης, ενημερωτικά δελτία και παγκόσμια φόρουμ.

Συμμετοχή σε προγράμματα Erasmus+ ή σε προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ:

Συμμετέχετε σε προγράμματα της ΕΕ, όπως το Dual Tourism ή άλλες πρωτοβουλίες Erasmus+, για να συνεργαστείτε με εταίρους από άλλες χώρες. Τα προγράμματα αυτά συχνά διοργανώνουν συναντήσεις, εργαστήρια και εκδηλώσεις διάδοσης, τα οποία αποτελούν εξαιρετικές πλατφόρμες δικτύωσης.

Παρακολούθηση και διατήρηση σχέσεων:

Αφού συνδεθείτε, στείλτε μια ευχαριστήρια επιστολή ή μοιραστείτε έναν χρήσιμο πόρο. Η τακτική επικοινωνία και η αλληλεπίδραση, όπως το να σχολιάζετε αναρτήσεις ή να συμμετέχετε σε κοινά διαδικτυακά σεμινάρια, βοηθούν στη διατήρηση των επαγγελματικών σχέσεων.

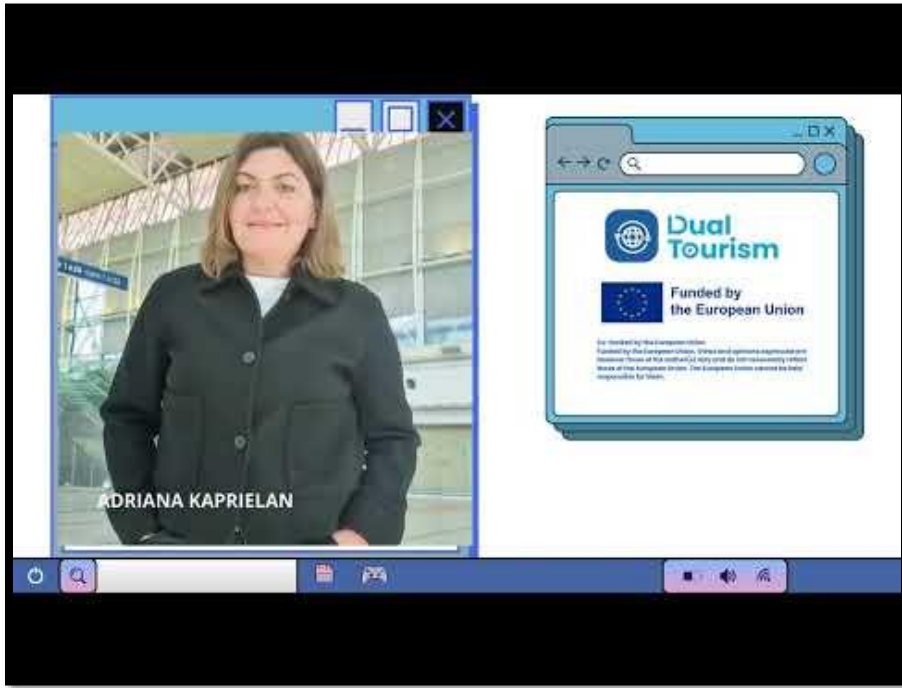
3.3 Βιώνοντας το WBL

Η μάθηση με βάση την εργασία (WBL) παρέχει βασικές πληροφορίες που βασίζονται στις πραγματικές εμπειρίες των συμμετεχόντων και σε τεκμηριωμένες μελέτες περιπτώσεων. Οι μαρτυρίες μαθητών και επαγγελματιών που έχουν ολοκληρώσει το WBL παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τα οφέλη, τα εμπόδια και τα αποτελέσματα της πρακτικής μάθησης. Επιπλέον, οι μελέτες περιπτώσεων παρουσιάζουν επιτυχημένες εφαρμογές, επιδεικνύοντας πρακτικές εφαρμογές, καινοτόμες τεχνικές και μετρήσιμα αποτελέσματα στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, την απασχολησιμότητα και την επαγγελματική πρόοδο. Αυτά τα παραδείγματα δείχνουν πώς το WBL συνδυάζει τη θεωρητική γνώση με τις πραγματικές τουριστικές δραστηριότητες, παρέχοντας μια πλήρη κατανόηση της αξίας του τόσο για τους μαθητές όσο και για τις εταιρείες υποδοχής.

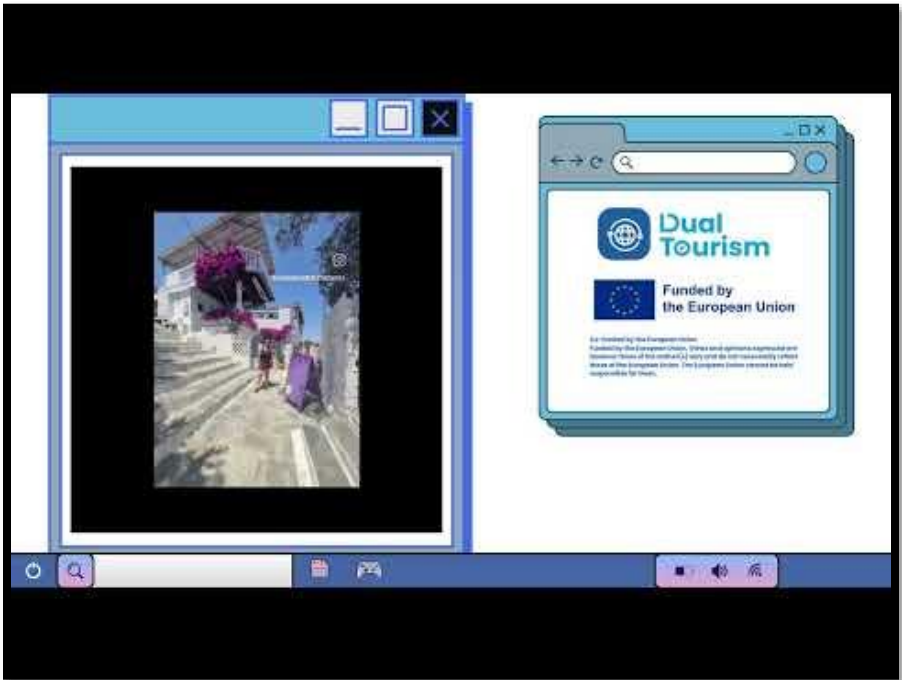
3.4 Μαρτυρίες από συμμετέχοντες που έχουν παρακολουθήσει το πρόγραμμα WBL

Οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα Dual Tourism εξέφρασαν τις εμπειρίες τους μέσω μαρτυριών, οι οποίες δημοσιεύτηκαν στον ιστότοπο του προγράμματος και στις πλατφόρμες κοινωνικών μέσων. Ως πρεσβευτές, προώθησαν αυτές τις πρωτοβουλίες στα δικά τους επαγγελματικά δίκτυα, αυξάνοντας έτσι τη διάδοση και τη συμμετοχή.

Επιπλέον, στις 7 Αυγούστου 2025, διοργανώθηκε μια τελική διαδικτυακή εκδήλωση, η οποία περιελάμβανε μια συνεδρία ανταλλαγής εμπειριών με συμμετέχοντες από τη Νάπολη της Ιταλίας και τη Λάρισα της Ελλάδας. Η συνεδρία αυτή αύξησε τη συμμετοχή και επέτρεψε στους συμμετέχοντες να αναστοχαστούν και να μοιραστούν τις γνώσεις που απέκτησαν από τις εμπειρίες τους στο πλαίσιο του προγράμματος WBL. Όπως αποδείχθηκε στο πρόγραμμα Dual Tourism, οι μαρτυρίες των συμμετεχόντων μπορούν να συγκεντρωθούν για άλλες παρόμοιες εκδηλώσεις WBL και να παρουσιαστούν με οπτικά ελκυστικό τρόπο ως μέρος μιας ενημερωτικής εκστρατείας. Τέτοιες μαρτυρίες και απόψεις των συμμετεχόντων είναι εξαιρετικά σημαντικές για την παρακίνηση των μαθητών που δεν έχουν προηγούμενη εμπειρία με το WBL να συμμετάσχουν σε αυτές τις ευκαιρίες.

Μαρτυσία 1

Μαρτυρία 2

Μαρτυρία 3

3.5 Μελέτες περιπτώσεων που παρουσιάζουν επιτυχημένες εφαρμογές WBL

Η διερεύνηση πραγματικών παραδειγμάτων της μάθησης με βάση την εργασία (WBL) είναι ζωτικής σημασίας για την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο τέτοιες δραστηριότητες μπορούν να αναπτυχθούν και να εφαρμοστούν σωστά. Οι επιτυχημένες προσπάθειες WBL παρέχουν σημαντικές πληροφορίες σχετικά με το σχεδιασμό του έργου, την υλικοτεχνική υποστήριξη, τη συνεργασία των ενδιαφερομένων μερών και τη συμμετοχή των συμμετεχόντων. Δείχνουν πώς ο συνδυασμός της ακαδημαϊκής μάθησης με την πρακτική εμπειρία μπορεί να βελτιώσει τις επαγγελματικές δεξιότητες, να προωθήσει την πολιτισμική ευαισθητοποίηση και να πυροδοτήσει την καινοτομία σε .

Το πρόγραμμα Dual Tourism υλοποιείται από μια πολυπολιτισμική συμμαχία εταιρών από την Ευρώπη (Ιταλία και Ελλάδα) και τη Λατινική

Αμερική (Αργεντινή και Κολομβία), με αποτέλεσμα μια πραγματικά διακρατική προσπάθεια εκσυγχρονισμού της επαγγελματικής εκπαίδευσης στον τομέα του τουρισμού και προώθησης μακροπρόθεσμης συνεργασίας μεταξύ των περιφερειών.

Σε αυτό το πλαίσιο, αναπτύχθηκαν δραστηριότητες μάθησης με βάση την εργασία (WBL) με σκοπό την ενδυνάμωση των μαθητών και των εκπαιδευτών ΕΕΚ στη Λατινική Αμερική, παρέχοντάς τους βιωματικές εμπειρίες σε βιώσιμες, ψηφιακές και χωρίς αποκλεισμούς τουριστικές πρακτικές σε χώρες-εταίρους. Η στρατηγική συνδυάζει:

- Διαδικτυακή διδασκαλία μέσω MOOCs
- Διεθνής κινητικότητα
- Εμπειρίες παρακολούθησης της εργασίας σε πραγματικές τουριστικές συνθήκες

Τα δύο παρακάτω παραδείγματα από το πρόγραμμα Dual Tourism δείχνουν πώς οι καλά δομημένες δραστηριότητες παρακολούθησης της εργασίας μπορούν να προωθήσουν την ανταλλαγή γνώσεων και την επαγγελματική ανάπτυξη σε διεθνή κλίμακα.

3.5.1 Μελέτη περίπτωσης 1 – Παρακολούθηση εργασίας στη Νάπολη, Ιταλία

Η COSVITEC φιλοξένησε τις ιταλικές δραστηριότητες παρακολούθησης της εργασίας του προγράμματος Dual Tourism στη Νάπολη από τις 21 έως τις 27 Ιουνίου 2025. Οι δραστηριότητες είχαν ως στόχο να δείξουν πώς μπορούν να εφαρμοστούν τα διπλά μοντέλα ΕΕΚ στον τουριστικό κλάδο, παρέχοντας παράλληλα στους συμμετέχοντες την ευκαιρία να παρακολουθήσουν από κοντά τη λειτουργία μεθόδων που αφορούν τη διαχείριση και την πολιτική. Κάθε μέρα επικεντρώθηκε σε έναν από τους βασικούς τομείς του έργου – βιωσιμότητα, καινοτομία, ψηφιοποίηση, ένταξη και χάραξη πολιτικής – προκειμένου να εξασφαλιστεί ένας ισορροπημένος συνδυασμός εμπειρικής και θεωρητικής μάθησης.

Δραστηριότητες ανά ημέρα:

Δευτέρα 21 Ιουνίου - Βιωσιμότητα και πολιτιστική κληρονομιά (Επαρχία Σαλέρνο)	Τρίτη 22 Ιουνίου - Ψηφιακός Τουρισμός (Νάπολη)	Τετάρτη 23 Ιουνίου - Τουρισμός χωρίς αποκλεισμούς (Roccamonfina)	Πέμπτη 24 Ιουνίου - Πανεπιστήμιο Παρθενόπη & χάραξη πολιτικής (Νάπολη)
Θεσμική συνάντηση στο Εμπορικό Επιμελητήριο με τις τοπικές αρχές. Επίσκεψη στο Castello Arechi, στη Villa Guariglia και στην ακτή του Αμάλφι. Μπουφές και γαστρονομική παρουσίαση από τον τοπικό παραγωγό La Tramontina. Guided visit to Fiordo di Furore	Εικονική περιήγηση στο ιστορικό κέντρο της Νάπολης μέσω της πλατφόρμας AR-Tour. Σεμινάριο για την ψηφιακή αφήγηση με στόχο την προσβασιμότητα, την ένταξη και την εμπλοκή των επισκεπτών. Συζητήσεις για την ενσωμάτωση της εικονικής και της επαυξημένης πραγματικότητας σε μουσεία, εθνικά αποθέματα και αξιοθέατα.	Επίσκεψη στο Κοινωνικό Χωριό -Εξερεύνηση των εγκαταστάσεων χωρίς αποκλεισμούς Επίσκεψη στο Locanda dei Folli (ηθικό ξενοδοχείο), συζήτηση για το μοντέλο «Albergo Etico».	Ακαδημαϊκή συνεδρία με θέμα την καινοτομία, τη βιωσιμότητα και τις τεχνολογίες εμπύθισης. -Παρουσίαση των εφαρμογών MSC Immersive Configurator και Metaverse στον τουρισμό. -Εργαστήριο στο Cosvitec: προσομοίωση χάραξης πολιτικής για τη διακυβέρνηση του τουρισμού και συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών.

3.5.2 Μελέτη περίπτωσης 2 – Παρακολούθηση εργασίας στη Λάρισα, Ελλάδα

Οι ελληνικές δραστηριότητες Job Shadowing του προγράμματος Dual Tourism φιλοξενήθηκαν από το Ινστιτούτο Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας (iED) στο JOIST Innovation Park στη Λάρισα από τις 23 έως τις 27 Ιουνίου 2025. Το πρόγραμμα, το οποίο δημιουργήθηκε για φοιτητές και εκπαιδευτές ΕΕΚ της Λατινικής Αμερικής, προσέφερε εντατικές εμπειρίες σε πρακτικές τουριστικής ένταξης, ψηφιακού και βιώσιμου τουρισμού. Οι συμμετέχοντες απέκτησαν χρήσιμες γνώσεις σχετικά με την καινοτομία στον τουρισμό, τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και τη διαχείριση προορισμών μέσω ενός συνδυασμού σεμιναρίων, εργαστηρίων, μελετών περιπτώσεων και πολιτιστικών εκδρομών.

Δραστηριότητες ανά ημέρα:

Δευτέρα 23 Ιουνίου - Τουριστικές πληροφορίες και πολιτιστική κληρονομιά	Τρίτη 24 Ιουνίου - Καινοτομία στον τουρισμό	Τετάρτη 25 Ιουνίου - Επιχειρηματικές περιπτώσεις & Μάρκετινγκ	Πέμπτη 26 Ιουνίου - Πολιτιστική εκδρομή: Μετέωρα
Εισαγωγή στο έργο και συνεδρία ανατροφοδότησης με χρήση του Mentimeter. Σεμινάριο για τις τάσεις στον ελληνικό τουρισμό, τις OTA και τις σύγχρονες τεχνολογίες στον τουρισμό. Ξενάγηση στο JOIST Innovation Park. Μελέτες περιπτώσεων για τη γαστρονομία και τη διατήρηση του πολιτισμού.	Σεμινάριο για τη διαχείριση της καινοτομίας στις τουριστικές επιχειρήσεις Συνεδρία για τον αειφόρο αρχαιολογικό τουρισμό Μελέτη περίπτωσης για την επιτυχία της Upiria	Μελέτη περίπτωσης από το Visit Meteora Σεμινάριο για τις τάσεις στον ψηφιακό τουρισμό Εργαστήριο για το branding προορισμών και τη μετατροπή τοποθεσιών σε τουριστικές προσφορές Πρακτικό εργαστήριο κεραμικής στο Oniro Ceramics Studio.	Ξενάγηση στα μοναστήρια των Μετεώρων Παραδοσιακό τοπικό γεύμα Συλλογισμοί και κλείσιμο.

4. δεξιότητων

4.1 Τρέχουσες δεξιότητες για τον τουρισμό

4.1.1 Προσδιορισμός των βασικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για τον πράσινο, ψηφιακό και χωρίς αποκλεισμούς τουρισμό

Ο τουριστικός τομέας σήμερα απαιτεί ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων που υπερβαίνουν τις παραδοσιακές ικανότητες φιλοξενίας. Ο πράσινος τουρισμός απαιτεί την κατανόηση βιώσιμων πρακτικών, όπως η ενεργειακή απόδοση, η διαχείριση αποβλήτων και η υπεύθυνη χρήση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων. Οι επαγγελματίες καλούνται να υλοποιούν οικολογικά έργα και να συμβάλλουν στη διατήρηση των προορισμών, καθώς και να εκπαιδεύουν τους επισκέπτες σε βιώσιμες πρακτικές.

Οι ψηφιακές δεξιότητες αποκτούν όλο και μεγαλύτερη σημασία, καθώς οι τουριστικές επιχειρήσεις βασίζονται στις ηλεκτρονικές κρατήσεις, την προώθηση μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, το ψηφιακό μάρκετινγκ και τις πλατφόρμες εξυπηρέτησης πελατών. Το προσωπικό που είναι εξοικειωμένο με αυτά τα εργαλεία είναι σε καλύτερη θέση να προσελκύσει επισκέπτες, να διαχειριστεί αποτελεσματικά τις λειτουργίες και να επεκτείνει την εμβέλεια των τουριστικών υπηρεσιών.

Ο τουρισμός χωρίς αποκλεισμούς δίνει έμφαση στην ικανότητα να δέχεται επισκέπτες από διαφορετικά περιβάλλοντα, όπως άτομα με αναπηρίες, ηλικιωμένους και μειονότητες. Η πολιτισμική ευαισθησία, η ενσυναίσθηση και η διαπροσωπική επικοινωνία είναι βασικές ιδιότητες που επιτρέπουν στους επαγγελματίες του τουρισμού να δημιουργούν ένα φιλόξενο περιβάλλον για όλους. Η γνώση γλωσσών, οι κανόνες προσβασιμότητας και ο σχεδιασμός υπηρεσιών χωρίς αποκλεισμούς προωθούν την ισότιμη συμμετοχή σε τουριστικές δραστηριότητες και βελτιώνουν τη φήμη των τόπων ως κοινωνικά υπεύθυνων και φιλικών προς τους επισκέπτες.

Οι δεξιότητες όπως η ηγεσία, η ομαδική εργασία, η επίλυση προβλημάτων και η ευελιξία συμπληρώνουν τις τεχνικές ικανότητες και επιτρέπουν στους υπαλλήλους να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά σε προβλήματα σε δυναμικές τουριστικές καταστάσεις.

4.1.1 *Επισκόπηση των τάσεων στον τουρισμό και των απαιτήσεων του τομέα*

Οι τάσεις στον τουρισμό επηρεάζονται από τις μεταβαλλόμενες προσδοκίες των ταξιδιωτών, τις τεχνολογικές εξελίξεις και τα περιβαλλοντικά ζητήματα. Ο πράσινος τουρισμός έχει αναδειχθεί σε σημαντικό στοιχείο, ωθούμενος από την παγκόσμια ανησυχία για την κλιματική αλλαγή και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Οι ταξιδιώτες αναζητούν όλο και περισσότερο μέρη που υιοθετούν υπεύθυνες περιβαλλοντικές πολιτικές, δημιουργώντας την ανάγκη για άτομα που μπορούν να δημιουργήσουν και να διαχειριστούν έργα βιωσιμότητας. Οι οικολογικές πιστοποιήσεις, τα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης και οι υπεύθυνες τουριστικές μάρκες γίνονται πρότυπα του κλάδου.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός συνεχίζει να επηρεάζει κάθε πτυχή του τουρισμού, από το μάρκετινγκ και τις πωλήσεις έως την εξυπηρέτηση πελατών και τη διαχείριση των λειτουργιών. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, οι εφαρμογές για κινητά και οι ψηφιακές πλατφόρμες κρατήσεων αποτελούν κρίσιμα εργαλεία, και οι περιοχές με περιορισμένη ψηφιακή συνδεσιμότητα ή γνώσεις κινδυνεύουν να χάσουν την ανταγωνιστικότητά τους. Το προσωπικό που είναι σε θέση να χρησιμοποιεί αυτά τα εργαλεία μπορεί να βελτιώσει την αποδοτικότητα, να αυξήσει την ορατότητα και να βελτιώσει τη συνολική εμπειρία των επισκεπτών.

Ο τουρισμός χωρίς αποκλεισμούς αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο ως κρίσιμο στοιχείο της ανάπτυξης των τουριστικών προορισμών. Υπάρχει αυξανόμενη ζήτηση για υπηρεσίες που απευθύνονται σε διάφορες κοινότητες, όπως προσβάσιμες εγκαταστάσεις, προγράμματα που λαμβάνουν υπόψη τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες και προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης. Οι τουριστικοί προορισμοί καλούνται όλο και περισσότερο να δημιουργούν εμπειρίες που εκτιμούν τη διαφορετικότητα και την ένταξη, και οι ειδικοί πρέπει να κατανοούν τις απαιτήσεις των διαφόρων ομάδων επισκεπτών.

Οι προσδοκίες του κλάδου δίνουν επίσης έμφαση στη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη.

Τα κενά στις γλωσσικές δεξιότητες, τις τεχνικές γνώσεις και την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις βιώσιμες πρακτικές υπογραμμίζουν τη σημασία των δομημένων προγραμμάτων κατάρτισης και των προσπαθειών αναβάθμισης των δεξιοτήτων.

Οι εταιρείες φιλοξενίας αναζητούν υπαλλήλους που μπορούν να προσαρμοστούν στις νέες τάσεις, να συμβάλουν στον καινοτόμο σχεδιασμό υπηρεσιών και να ανταποκριθούν στις μεταβαλλόμενες προσδοκίες των επισκεπτών. Επιπλέον, οι δεξιότητες επικοινωνίας, επίλυσης προβλημάτων και συνεργασίας είναι απαραίτητες για την παροχή υψηλής ποιότητας, εξατομικευμένων υπηρεσιών.

4.2 Ανάπτυξη δεξιοτήτων για το μέλλον

4.2.1 Προβλέποντας τις μελλοντικές δεξιότητες που θα απαιτηθούν στον τουριστικό κλάδο

Ο τουριστικός κλάδος μεταμορφώνεται ραγδαία, ωθούμενος από τις τεχνολογικές εξελίξεις, τους στόχους βιωσιμότητας και τις μεταβαλλόμενες προσδοκίες των επισκεπτών. Οι δεξιότητες του μέλλοντος θα περιλαμβάνουν όλο και περισσότερο ένα συνδυασμό τεχνικών, ψηφιακών και διαπροσωπικών δεξιοτήτων. Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να έχουν γνώσεις σχετικά με τις ψηφιακές τεχνολογίες για την προσέλκυση πελατών, τα συστήματα online κρατήσεων και το μάρκετινγκ προορισμών, ειδικά σε λιγότερο αστικοποιημένες ή νέες τουριστικές περιοχές όπου η συνδεσιμότητα και η ψηφιακή παιδεία βρίσκονται ακόμη σε φάση ανάπτυξης.

Η βιωσιμότητα θα γίνει επίσης μια θεμελιώδης ικανότητα, καθώς οι εργαζόμενοι θα πρέπει να εφαρμόζουν οικολογικά υπεύθυνες πρακτικές, όπως ενεργειακή απόδοση, διαχείριση αποβλήτων και βιώσιμες λειτουργίες σε ξενοδοχεία και αξιοθέατα. Επιπλέον, θα απαιτούνται ικανότητες στον τομέα

του τουρισμού χωρίς αποκλεισμούς, όπως η κατανόηση των απαιτήσεων προσβασιμότητας, η πολιτισμική ευαισθητοποίηση και η εξυπηρέτηση διαφορετικών προφίλ τουριστών.

Πέρα από την τεχνική και επιχειρησιακή εμπειρία, θα είναι απαραίτητες δεξιότητες όπως η επίλυση προβλημάτων, η επικοινωνία, η ομαδική εργασία και η προσαρμοστικότητα. Το εργατικό δυναμικό πρέπει να είναι έτοιμο να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες του τομέα, όπως η κινητικότητα του εργατικού δυναμικού, ο διεθνής ανταγωνισμός και τα μεταβαλλόμενα κανονιστικά πλαίσια. Η πρόβλεψη αυτών των αναγκών επιτρέπει στους τουριστικούς οργανισμούς και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα να οργανώνουν αποτελεσματικά προγράμματα κατάρτισης και επαγγελματικής ανάπτυξης.

4.2.2 *Συστάσεις για συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη και αναβάθμιση δεξιοτήτων*

Για να ανταποκριθεί στις προσδοκίες μιας αναπτυσσόμενης τουριστικής επιχείρησης, η συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη είναι απαραίτητη. Τα προγράμματα κατάρτισης πρέπει να δίνουν προτεραιότητα στην κάλυψη των κενών στις ψηφιακές, πράσινες και χωρίς αποκλεισμούς δεξιότητες, ενισχύοντας παράλληλα τις βασικές τεχνικές δεξιότητες. Τα σύντομα μαθήματα, τα εργαστήρια και τα προγράμματα πιστοποίησης μπορούν να βοηθήσουν το προσωπικό να βελτιώσει τις γλωσσικές του δεξιότητες, την εξυπηρέτηση πελατών.

Η συνεργασία μεταξύ τουριστικών επιχειρήσεων, πανεπιστημίων και εξειδικευμένων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων μπορεί να εγγυηθεί ότι το πρόγραμμα σπουδών ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες, με έμφαση στην πρακτική εμπειρία και την εφαρμοσμένη μάθηση. Τα προγράμματα καθοδήγησης και η κατάρτιση στο χώρο εργασίας είναι αποτελεσματικοί τρόποι για τη διατήρηση των ταλέντων, τη βελτίωση της απόδοσης και τη δημιουργία μιας κουλτούρας συνεχούς μάθησης.

Η επένδυση στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων προάγει την επαγγελματική εξέλιξη και την αφοσίωση των εργαζομένων. Οι οργανισμοί μπορούν να διατηρήσουν τους ικανότατους υπαλλήλους τους και να αυξήσουν τη συνολική ανταγωνιστικότητά τους, παρέχοντας καθορισμένες διαδρομές προαγωγής και αναγνωρίζοντας. Τέλος, μια προληπτική προσέγγιση στην επαγγελματική ανάπτυξη εγγυάται ότι το εργατικό δυναμικό του τουρισμού είναι προσαρμοστικό, εξειδικευμένο και έτοιμο να αντιμετωπίσει μελλοντικές δυσκολίες της αγοράς.

4.3 Χαρτογράφηση και αξιολόγηση δεξιοτήτων

4.3.1 Εργαλεία για την αξιολόγηση των ελλείψεων δεξιοτήτων

Για την αποτελεσματική διαχείριση των δεξιοτήτων στον τομέα του τουρισμού, απαιτούνται αυστηρά εργαλεία αξιολόγησης για τον εντοπισμό των ελλείψεων και την ιεράρχηση των αναγκών κατάρτισης. Οι οργανισμοί και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα μπορούν να υιοθετήσουν τις ακόλουθες προσεγγίσεις:

- Έρευνες και αυτοαξιολογήσεις: Οι εργαζόμενοι, οι φοιτητές και οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να αξιολογήσουν τις δικές τους δεξιότητες σε τομείς όπως η ψηφιακή παιδεία, η βιωσιμότητα, η γλωσσική ικανότητα και η εξυπηρέτηση πελατών.
- Αξιολογήσεις απόδοσης: Η τακτική παρατήρηση και αξιολόγηση της απόδοσης του προσωπικού σε πραγματικές συνθήκες λειτουργίας, όπως ξενοδοχεία, αξιοθέατα και ταξιδιωτικά γραφεία, μπορεί να εντοπίσει συγκεκριμένα κενά δεξιοτήτων.
- Πλαίσια ικανοτήτων: Η δημιουργία σαφών μοντέλων ικανοτήτων για διάφορους ρόλους στον τομέα του τουρισμού βοηθά στον προσδιορισμό των επιθυμητών γνώσεων, τεχνικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων, επιτρέποντας τη μέτρηση των κενών.
- Ανατροφοδότηση 360 μοιρών: Οι απόψεις των προϊσταμένων, των συναδέλφων και των πελατών μπορούν να βοηθήσουν στον εντοπισμό των

πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών στην παροχή υπηρεσιών και στην διαπροσωπική επικοινωνία.

- Εργαλεία παρακολούθησης ψηφιακών δεξιοτήτων: Οι πλατφόρμες και τα συστήματα διαχείρισης μάθησης (LMS) μπορούν να παρακολουθούν την ολοκλήρωση των διαδικτυακών ενοτήτων, των γλωσσικών μαθημάτων, της κατάρτισης σε θέματα βιωσιμότητας και των πιστοποιήσεων, παρέχοντας μετρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τις ικαν.

Αυτά τα εργαλεία βοηθούν τους φορείς του τουρισμού να αποκτήσουν μια σαφή εικόνα των τρεχουσών δυνατοτήτων, να προσδιορίσουν τους τομείς προτεραιότητας για παρέμβαση και να υποστηρίξουν τη στρατηγική ανάπτυξη του εργατικού.

4.3.2 Στρατηγικές για την ευθυγράμμιση των εκπαιδευτικών προσφορών με τις ανάγκες της βιομηχανίας

Μόλις εντοπιστούν τα κενά σε επίπεδο ταλέντων, στοχευμένα μέτρα διασφαλίζουν ότι τα εκπαιδευτικά προγράμματα και η επαγγελματική ανάπτυξη ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του τομέα:

- Συνεργασία μεταξύ βιομηχανίας και ακαδημαϊκής κοινότητας: Οι τουριστικές επιχειρήσεις, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τα πανεπιστήμια πρέπει να συνεργαστούν για την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών που να ανταποκρίνονται στις πραγματικές απαιτήσεις της αγοράς, ενώ παράλληλα να περιλαμβάνουν τεχνικές, ψηφιακές και βιώσιμες δεξιότητες.
- Τα πρακτικά σεμινάρια, οι τοποθετήσεις σε τομείς εργασίας, τα εργαστήρια και οι ασκήσεις προσομοίωσης παρέχουν πρακτική εμπειρία, επιτρέποντας στους φοιτητές να εφαρμόσουν τις θεωρητικές γνώσεις τους σε πραγματικές καταστάσεις.

- Ευέλικτη και αρθρωτή εκπαίδευση: Τα σύντομα μαθήματα, τα μικροπιστοποιητικά και τα διαδικτυακά εκπαιδευτικά προγράμματα επιτρέπουν τη συνεχή αναβάθμιση και επανεκπαίδευση των δεξιοτήτων, καθιστώντας δυνατή την ταχεία προσαρμογή στις εξελισσόμενες τάσεις.
- Συνεχής ανατροφοδότηση και προσαρμογή: Η τακτική αναθεώρηση του εκπαιδευτικού περιεχομένου με βάση την ανατροφοδότηση από τον κλάδο εγγυάται ότι τα προγράμματα παραμένουν επίκαιρα και αντιμετωπίζουν αναδυόμενα ζητήματα, όπως η ψηφιακή μεταμόρφωση, ο τουρισμός χωρίς αποκλεισμούς και οι βιώσι.

Με την εφαρμογή αυτών των τεχνικών, ο τουριστικός κλάδος μπορεί να ενισχύσει τη σύνδεση μεταξύ εκπαίδευσης και απασχόλησης, προετοιμάζοντας ένα εργατικό δυναμικό ικανό, ευέλικτο και έτοιμο να ανταποκριθεί στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις του παγκόσμιου τουρισμού.

Συμπέρασμα

Το παρόν εγχειρίδιο έχει ως στόχο να παρέχει έναν πρακτικό οδηγό για την ενσωμάτωση της μάθησης με βάση την εργασία (WBL) στην τουριστική εκπαίδευση, γεφυρώνοντας το χάσμα μεταξύ της ακαδημαϊκής γνώσης και της εφαρμογής στην πραγματική ζωή. Οι ικανότητες στον τομέα του πράσινου, ψηφιακού και χωρίς αποκλεισμούς τουρισμού αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία: οι δεξιότητες βιωσιμότητας υποστηρίζουν τις φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές και την υπεύθυνη διαχείριση των προορισμών, οι ψηφιακές δεξιότητες βελτιώνουν την επιχειρησιακή αποδοτικότητα, το μάρκετινγκ και την αφοσίωση των πελατών, ενώ οι ικανότητες στον τομέα του χωρίς αποκλεισμούς τουρισμού εξασφαλίζουν. Το παρόν εγχειρίδιο έχει ως στόχο να παρέχει στους μαθητές και στο προσωπικό τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρειάζονται για να προσαρμοστούν αποτελεσματικά στις αυξανόμενες απαιτήσεις του τομέα, παρουσιάζοντας πρακτικά εργαλεία, μελέτες περιπτώσεων και οδηγίες.

Η αντιμετώπιση αυτών των αυξανόμενων αναγκών απαιτεί στενή συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, φορέων κατάρτισης και φορέων του κλάδου. Το παρόν εγχειρίδιο επικεντρώνεται σε οργανωμένες αξιολογήσεις δεξιοτήτων, πλαίσια ικανοτήτων, προσαρμόσιμα προγράμματα κατάρτισης, ευκαιρίες καθοδήγησης και εμπειρίες διεθνούς κινητικότητας με σκοπό την προώθηση της στοχευμένης επαγγελματικής ανάπτυξης και της δια βίου μάθησης. Αυτοί οι παράγοντες βοηθούν τους μαθητές και το προσωπικό να αναπτύξουν την προσαρμοστικότητα, την τεχνική επάρκεια και τις διαπροσωπικές δεξιότητες που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των τρεχουσών και μελλοντικών δυσκολιών στον τουριστικό.

Το εγχειρίδιο εξηγεί πώς η WBL, μέσω προγραμμάτων όπως το Dual Tourism, προσφέρει βιωματικές εμπειρίες που βελτιώνουν τις πρακτικές δεξιότητες, τις διαπολιτισμικές ικανότητες και τα επαγγελματικά δίκτυα, βοηθώντας έτσι τα ιδρύματα να δημιουργήσουν ένα εξειδικευμένο, υπεύθυνο και έτοιμο για το μέλλον εργατικό δυναμικό στον τομέα του τουρισμού.

Παραρτήματα

Παράρτημα Α: Πρόσθετοι Πόροι

- Παράρτημα Α: • Πρόγραμμα Erasmus+ – Πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υποστήριξη της κινητικότητας, της κατάρτισης και της επαγγελματικής ανάπτυξης των μαθητών και του προσωπικού. <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/Πόροι>
- EPALÉ (Ηλεκτρονική πλατφόρμα για την εκπαίδευση ενηλίκων στην Ευρώπη) – Πύλη για την εκπαίδευση ενηλίκων και την επαγγελματική κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης της μάθησης στο χώρο εργασίας (WBL) και των διεθνών ευκαιριών. <https://epale.ec.europa.eu/en>
- European Youth Portal – Provides information on international training, volunteering, and study opportunities for young people across Europe.: https://europa.eu/youth/home_en
- EURAXESS – Πύλη κινητικότητας που προσφέρει πληροφορίες σχετικά με διεθνείς ευκαιρίες έρευνας, πρακτικής άσκησης και επαγγελματικής ανάπτυξης.: <https://euraxess.ec.europa.eu/>
- Eurodesk – Ευρωπαϊκό δίκτυο πληροφόρησης με καθοδήγηση για νέους σχετικά με την εκπαίδευση, την κινητικότητα και τις ευκαιρίες σταδιοδρομίας στο εξωτερικό. <https://www.eurodesk.eu/>
- UNWTO (World Tourism Organization) Πύλη εκπαίδευσης και κατάρτισης – Διεθνείς πόροι κατάρτισης στον τομέα του τουρισμού

και προγράμματα ανάπτυξης ικανοτήτων.

<https://www.unwto.org/education-and-training>

- Διεθνή προγράμματα κατάρτισης στον τομέα του τουρισμού και της φιλοξενίας – Κατάλογος ευκαιριών κινητικότητας και πρακτικής άσκησης για επαγγελματίες του τουρισμού.

<https://www.internationaltourismcareers.com/>

- ΜΟΟCs και διαδικτυακές πλατφόρμες μάθησης: Διπλός τουρισμός

<https://DualTourism.eu/>, COSVITEC - IED - Athena JOIST -

[JOIST Academy](#)

- Ευρωπαϊκά προγράμματα και ευκαιρίες χρηματοδότησης - [Platforms listing EU-funded projects, events, and dissemination activities in tourism and VET](#)

- Πλατφόρμα αποτελεσμάτων του προγράμματος Erasmus+ - [EU Project Results Portal](#)

Παράρτημα Β: Πρότυπα και εργαλεία για το Προσωπικό και τους μαθητές

Πρότυπο 1: Σχεδιαστής δραστηριοτήτων WBL (για το προσωπικό)

Πεδίο	Λεπτομέρειες
Όνομα δραστηριότητας	
Στόχοι	
Διάρκεια και ημερομηνίες	
Μαθησιακά αποτελέσματα	
Εργασίες/Δραστηριότητες	
Υπεύθυνο προσωπικό/Μέντορας	
Οργανισμός-εταίρος	
Απαιτούμενοι πόροι	
Σημειώσεις / Σχόλια	

Αποποίηση ευθύνης:

Το έργο αυτό χρηματοδοτείται με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι πληροφορίες και οι απόψεις που περιέχονται στο παρόν έγγραφο είναι αυτές του συγγραφέα (των συγγραφέων) και δεν αντανακλούν απαραίτητα την επίσημη άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ούτε τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ούτε οποιοδήποτε πρόσωπο που ενεργεί εξ ονόματός τους μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνο για τη χρήση που μπορεί να γίνει των πληροφοριών που περιέχονται στο παρόν έγγραφο.

Πρότυπο 3: Χαρτογράφηση και αξιολόγηση δεξιοτήτων (για προσωπικό και μαθητές)

Κατηγορία δεξιοτήτων	Τρέχον επίπεδο (1-5)	Επίπεδο στόχος (1-5)	Αποδεικτικά στοιχεία / Δραστηριότητα	Σημειώσεις
Ψηφιακές δεξιότητες				
Πράσινη ανάπτυξη / Βιωσιμότητα				
Περιεκτικός τουρισμός				
Επικοινωνία / Κοινωνικές δεξιότητες				

Παράρτημα Γ: Γλωσσάριο όρων

Όρος	Ορισμός / Επεξήγηση
Μάθηση με βάση την εργασία (WBL)	Μια εκπαιδευτική στρατηγική στην οποία οι μαθητές αποκτούν δεξιότητες και πληροφορίες μέσω δομημένων εμπειριών σε πραγματικές τουριστικές συνθήκες.
Πράσινος τουρισμός	Οι τουριστικές πρακτικές δίνουν προτεραιότητα στη βιωσιμότητα, την περιβαλλοντική ευθύνη και τη διατήρηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων.
Περιεκτικός τουρισμός	Πρακτικές που προωθούν την προσβασιμότητα, την πολιτισμική ευαισθησία και τις ισότιμες εμπειρίες για διαφορετικές ομάδες επισκεπτών.
Διεθνής κινητικότητα	Ευκαιρίες για φοιτητές και προσωπικό να σπουδάσουν, να εκπαιδευτούν ή να εργαστούν στο εξωτερικό, βελτιώνοντας έτσι τις διαπολιτισμικές δεξιότητες και το επαγγελματικό τους δίκτυο.
Παρακολούθηση εργασίας	Άσκηση WBL στην οποία οι μαθητές παρατηρούν επαγγελματίες σε πραγματικές τουριστικές επιχειρήσεις για να κατανοήσουν τις ρεαλιστικές λειτουργίες και μεθόδους διαχείρισης.

Όρος	Ορισμός / Επεξήγηση
Πλαίσιο ικανοτήτων	Ένα δομημένο μοντέλο που ορίζει τις γνώσεις, τις ικανότητες και τις στάσεις που απαιτούνται για συγκεκριμένους ρόλους στον τομέα του τουρισμού.
Αναβάθμιση δεξιοτήτων	Βελτίωση ή εκμάθηση νέων δεξιοτήτων για την κάλυψη των μεταβαλλόμενων αναγκών του τουριστικού κλάδου.
Διακρατικά έργα	Οι βέλτιστες πρακτικές, η τεχνογνωσία και η κατάρτιση στον τομέα του τουρισμού μοιράζονται μέσω συνεργατικών προσπαθειών στις οποίες συμμετέχουν εταίροι από διάφορες χώρες.
Διπλό μοντέλο ΕΕΚ	Το σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης συνδυάζει τη μάθηση στην τάξη με την πρακτική εργασιακή εμπειρία στον τομέα του τουρισμού.
Εργαλεία τουρισμού AR/VR	Augmented or virtual reality applications are used in tourism to provide immersive experiences and encourage visitor participation.
Πρόγραμμα καθοδήγησης	Έμπειροι επαγγελματίες παρέχουν δομημένες συμβουλές για να βοηθήσουν τους μαθητές να αναπτύξουν δεξιότητες και να προωθήσουν την καριέρα τους.
Μικροδιαπιστευτήρια	Οι σύντομες, εξειδικευμένες πιστοποιήσεις επικυρώνουν συγκεκριμένες ικανότητες ή δεξιότητες που σχετίζονται με τον τουρισμό.